

TÜRKİYE 2021'de Öne Çıkan Faaliyetler

- Dünyada uluslararası koruma ihtiyacı bulunan en fazla kişiye ev sahipliği yapan Türkiye'de geçici koruma altında 3,6 milyon Suriyeli, diğer uyruklardan uluslararası koruma başvuru ve statü sahibi 330.000'e yakın kişi bulunmaktadır.
- Türkiye'de uluslararası koruma ve geçici koruma kapsamındaki kişilerin %98'i ev sahibi toplumla bir arada yaşarken %2'den azı Göç İdaresi Başkanlığı yönetimindeki Geçici Barınma Merkezlerinde kalmaktadır.
- Türkiye, uluslararası koruma ile ilgili çalışmalarını, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (2013) ve Geçici Koruma Yönetmeliği (2014) başta olmak üzere kapsamlı bir yasal çerçeveye dayanarak yürütmektedir. UNHCR, YUKK ve Geçici Koruma Yönetmeliği'nin uygulanmasında Göç İdaresi Başkanlığına destek vermektedir.
- UNHCR, geçici ve uluslararası koruma kapsamındaki yabancılara ve ev sahibi topluma yönelik kapsayıcılık ve nitelikli hizmet sunumu çalışmalarında kamu kurum ve kuruluşlarına destek vermenin yanında geçici koruma ve uluslararası koruma kapsamındaki ihtiyaç sahiplerine yardım ederek kendi kendine yeterlilik ve sosyal uyum çalışmalarına katkı sağlamaktadır.
- UNHCR, Bölgesel Mülteci ve Dayanıklılık Planı (3RP) ve BM Sürdürülebilir Kalkınma İşbirliği Çerçevesi (UNSDCF) doğrultusunda mültecilere ilişkin çalışmaların koordinasyon içinde ve ilkeli bir şekilde yürütülmesi için liderlik rolünü sürdürmektedir.
- UNHCR, 2021'de pandemi sürecinde hassas durumdaki uluslararası koruma ihtiyacı içindeki kişilere ve yerel topluma doğrudan yardımda bulunmakla birlikte kamu kurum ve kuruluşlarına teknik, personel ve malzeme desteği sunmaya devam etmiştir. Yine aynı dönemde topluluk katılımını ve sosyal uyum güçlendirmek üzere belediyelerle ve yerel makamlarla işbirliklerini sürdürmüştür.

UNHCR Türkiye'nin COVID-19'la Mücadele Çalışmaları

COVID-19, 2021 yılında Türkiye'de hâlihazırdaki karmaşık durumu daha da güçleştirecek sorunları beraberinde getirmiştir. Bu dönemde yeni ihtiyaçlar ve öncelikler ortaya çıkmış, sürekli değişen şartlara göre çalışma şekillerinde değişikliklere gidilmiştir. Hükümetin bu kapsamda aldığı tedbirlere uygun şekilde acil nakit yardımı, pandemi prosedür ve yönetmelikleri konusunda topluluklarla iletişim, aşıya erişim, farklı dillerde bilgi paylaşımı ve hijyen malzemelerinin ülke geneline dağıtımını konularına öncelik verilmiştir.

COVID-19 Nakit Yardımı Programı

Göç İdaresi Başkanlığı ile koordinasyon içinde yürütülen nakit yardımı programı 2021 yılında devam ettirilerek 72.000 haneye (315.300 kişi) ulaşılmıştır.

72.000
hane

315.300
kişi

Devletin hassas durumdaki vatandaşlara yaptığı tek seferlik yardım miktarıyla aynı olacak şekilde hane başına 1.100 TL olarak belirlenen nakit yardımı, PTT aracılığıyla faydalanıcılara gönderilmiştir. Ekonomideki değişen şartlardan dolayı temel ihtiyaç malzemelerindeki ani artışın getirdiği yük düşünülerek 1.100 TL'lik yardım hassas durumdaki faydalanıcılara iki kez gönderilmiştir. Program kapsamına alınan 85.000 hanenin yaklaşık %85'i verilen kart üzerinden nakit yardımını almıştır. Kalan %15'in hangi nedenlerle nakit kartlarını teslim almadıkları 2022'de yapılacak program sonrası inceleme çalışmasında tespit edilecektir. Hedefleme ve teslim alma oranları bakımından ilk beş sıradaki iller İstanbul, Gaziantep, Bursa, Hatay ve Mersin olmuştur.

COVID-19 Aşısı

UNHCR, geçici koruma ve uluslararası kapsamındaki kişilerin aşıya erişim durumunu gözlemlemek için demografik yapıyı yansıtacak şekilde 49 ilde 1.200 yabancıyla bir [anket](#) yapmıştır. Temmuz ve Eylül aylarında iki tur şeklinde düzenlenen anketin sonuçlarına göre, katılımcıların %72'sinin Eylül sonu itibarıyla en az bir kez aşılandığı ve coğrafi değişkenler de göz önüne alındığında bu grubun aşılama oranının Türkiye'deki genel aşı olma eğilimiyle büyük ölçüde benzer seyrettiği ortaya çıkmıştır. Katılımcıların %3'ü aşılama isteksiz olduğunu belirtmiştir. Anketin öneriler bölümünde aşısız yabancıların aşıya yönltilmesi için erişim ve bilgilendirme faaliyetlerine öncelik verilmesi, aşıya erişimi artırmak için gerekli pratik desteğin sağlanması ve UNHCR'in internet üzerindeki iletişim kanallarına ilave içerikler eklenmesi maddeleri yer almıştır.

UNHCR, geçici ve uluslararası koruma kapsamındaki kişilerin bilgiye erişimini artırmak için Acil Durumlara ve Müdahale Hazırlık Çalışma Grubunda yer alan diğer BM kuruluşlarıyla birlikte Sağlık Bakanlığının internet sitesindeki aşı ve aşılama süreçleriyle ilgili bölümleri ihtiyaç duyulan dillere tercüme etmiş, aynı zamanda Sağlık Bakanlığı internet sitesinin yabancı dillerdeki içerik oranını artırmak için çalışmalar yapmıştır. [Kuruluşlar Arası Koruma İhtiyaçları Değerlendirmesi](#) çalışmasına göre geçici ve uluslararası koruma kapsamındaki kişilerin aşılama süreci hakkında geniş ölçüde bilgi sahibi olduğu görülmektedir.

Malzeme Yardımı

UNHCR, yıl boyunca ihtiyaç sahibi nüfusa dağıtılmak üzere yerel makamlara ve ortaklara hijyen kitleri ve diğer aynı yardımlar göndermiştir. Bunun yanında ülke genelinde yetkililerin görevlerini güvenli bir şekilde yürütebilmeleri için kişisel koruyucu donanımlar sağlanmıştır. UNHCR'in 2021 yılında yaptığı malzeme yardımlarına örnek olarak:

Güneydoğuda uluslararası koruma ihtiyacı içindeki kişiler ve yerel toplumdan **107.000 haneye** yerel makamlar, belediyeler ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla **hijyen kitleri, hijyen ürünleri ve maskeler** dağıtılmıştır.

UNHCR temel ihtiyaçların güvenli bir şekilde karşılanabilmesi için sınırlarda görevli personele maske ve dezenfektan desteği de sağlamıştır.

Koruma

UNHCR, 2021 yılında Göç İdaresi Başkanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Adalet Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliği ile işbirliği içinde uluslararası koruma ihtiyacı içindeki kişilerin ülkeye kabulü, adil ve etkili ulusal koruma prosedürlerine erişimi ve usulî standart ve güvencelerin geliştirilmesi için savunuculuk faaliyetlerine devam etmiştir. Kayıt ve uluslararası koruma usullerini desteklemek üzere Göç İdaresi Başkanlığı ile işbirliğinin devam ettirilmesi, öncelikli alanlardan biri olmayı sürdürmektedir.

 UNHCR, Göç İdaresi Başkanlığı ve İl Göç İdaresi Müdürlükleri (İGİM) ile yürüttüğü işbirliği çerçevesinde uluslararası koruma ihtiyacı içindeki kişilerin kayıt altına alınması faaliyetlerine **iki dil bilen destek personeli kapasitesini artırarak ve teknik destek hizmetleriyle katkı sağlamaktadır**. Yıl içinde uluslararası koruma başvurularının %88'ini kayıt altına alınan 63 İGİM'e destek verilmiştir. 39 ile gerçekleştirilen ziyaretlerle kayıt işlem ve uygulamaları gözlemlenmiş, verilen desteğin İGİM'lere yapılan yeni kayıt başvurularında beklene sürelerini kısalttığı belirlenmiştir. Ayrıca uluslararası koruma statüsünün belirlenmesi alanında üç mobil karar ekibi ziyareti ve yedi işbaşı ziyaret düzenlenmiştir. Yapılan ziyaretlerde Göç İdaresi Başkanlığına geri bildirimler verilmiş, iyileştirilebilecek alanlar ve merkezi düzeyde bireysel vakalar hakkında öneriler sunulmuş, bu sayede kurumlar arasındaki bağlar ve güven ilişkisi güçlendirilmiştir.

Uluslararası koruma sistemini destekleyecek şekilde eğitim, çalıştay, saha ziyareti ve çalışma ziyareti gibi **kapasite geliştirme faaliyetleri** düzenlenmiştir. UNHCR ve Göç İdaresi Başkanlığı, uluslararası koruma alanında çalışan Göç İdaresi Başkanlığı ve İGİM personeli ile vaka çalışanları ve tercümanların içinde bulunduğu 572 kişiye mülakat teknikleri, uluslararası koruma başvurularının karara bağlanması ve karar yazımı konularında eğitim düzenlemiştir. Ayrıca personelin uzmanlığını geliştirerek ulusal mevzuata ve uluslararası ilkelere uyumu artırmak üzere GGM'lerde çalışan psikososyal destek görevlileri, gönüllü geri dönüş danışmanları, koruma masası personeli ve mülakat görevlilerine koruma alanı ve mevzuat hakkında eğitim verilmiştir.

 UNHCR, geçici ve uluslararası koruma kapsamındaki kişilerin verilerinin güncellenmesi konusunda Göç İdaresi Başkanlığının **çevrimiçi randevu sistemine** teknik destek sağlamıştır. Ayrıca eklenen yeni güvenlik özellikleri sayesinde sistemin bütünlüğünü güçlendirilmiş ve kullanıcılardan gelen şikâyetler azalmıştır. 12 ilde başlatılan havuz sistemiyle randevu talepleri ortak bir havuzda toplanarak randevu süreçleri hızlandırılmış ve darboğazlar çözülmüştür. UNHCR, platform hakkında farkındalığı artırmak için bilgilendirme materyalleri hazırlamış ve ülke genelinde kayıt kapasitesinin takibini ve başvuru sahiplerinin düzenli bir şekilde farklı yerlere yönlendirilmesini mümkün kılacak bir randevu ve yönlendirme sistemiyle ilgili bir yönetim ve izleme aracı oluşturulması için görüşmeler yapmıştır.

UNHCR, 2021 yılında Göç İdaresi Başkanlığına **Menşe Ülke Bilgisi (MÜB)** desteği vermiştir. Bu doğrultuda Göç İdaresi Başkanlığı ve İGİM'lerde çalışan 476 personele yönelik uluslararası koruma statüsü belirleme ve MÜB eğitimleri, işbaşı eğitimler ve 88 avukata yönelik uluslararası koruma bağlamında MÜB eğitimleri düzenlenmiştir. UNHCR, haftalık MÜB güncellemeleri, belirli ülkeler hakkında aylık bültenler ve Afganistan özelinde haftalık raporların yanı sıra farklı ülkeler hakkında 40 MÜB belgesini tercüme ederek Göç İdaresi Başkanlığıyla paylaşarak Göç İdaresi Başkanlığının MÜB kapasitesini güçlendirmiş ve vaka çalışanlarının güncel ve güvenilir kaynaklara erişimini kolaylaştırmıştır. UNHCR, uluslararası koruma bağlamında sınır prosedürleriyle ilgili bir çalıştay düzenlemiş ve Göç İdaresi Başkanlığı ile birlikte Almanya'daki kayıt, yönlendirme ve kalite güvence süreçlerini incelemek üzere bir sanal çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

 UNHCR, İGİM'lerin verdiği uluslararası koruma kararlarını inceleyerek yıl boyunca kalite güvence sistemine desteğini sürdürmüştür. Merkezi izleme ve denetleme mekanizması konumundaki **Kalite Güvence Kurulu**, Göç İdaresi Başkanlığı ile UNHCR işbirliğinde yıl boyunca 81 dosyayla ilgili masa başı değerlendirme süreçlerini tamamlamış, uluslararası standartlar ışığında uluslararası koruma statüsü belirleme süreçlerini usul ve esas yönünden incelemiş ve sistemin verimliliğini artırmak için uygulayıcılara ve karar vericilere geri bildirimler vermiştir.

UNHCR, İGİM'lerde **insani ikamet izni** ile ilgili başvuru, mülakat, karar ve yönlendirme mekanizmalarını ve ilgili süreçleri incelemek ve görüşmek üzere Göç İdaresi Başkanlığının insani ikamet çalışma grubu ile birlikte bir çalıştay ve işbaşı ziyaretler düzenlemiştir.

UNHCR, Göç İdaresi Başkanlığı İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Dairesi Başkanlığı ile birlikte insan ticareti, uluslararası korumadaki yeri ve mülakat teknikleri konularında sekiz eğitim düzenlemiştir. İnsan ticareti mağdurlarının tespit ve korunmasındaki eksiklikleri, sorunları ve İGİM'lerde uyumu artıracak iyi uygulamaları belirlemek üzere yapılan **25 işbaşı eğitimle** Göç İdaresi Başkanlığı ve İGİM personeline destek verilmiştir. Eğitimlerden önce 81 ilde İGİM'lerin tespit ettikleri insan ticareti mağdurlarına yönelik işlem ve uygulamaları hakkında bir anket düzenlenerek iyi uygulamalar, eksiklikler ve sorunlar tespit edilmiştir. Standart çalışma usullerinin anket sonuçlarına göre şekillendirilmesi planlanmaktadır. UNHCR, mülakat formlarının hazırlanması

konusunda da Göç İdaresi Başkanlığına destek sunmuş ve mülakat rehberi olarak kullanılabilir ayrıntılı bir kitapçık paylaşmıştır.

Yasal Koruma, Bilgi ve Hukuki Yardıma Erişim

UNHCR-Türkiye Barolar Birliği (TBB) işbirliğinde, 22 baro aracılığıyla Suriyelilerin **2.800 adli yardım başvurusu** ile ilgili olarak avukatlık ve noter ücretleri, tercüme ve ulaşım masrafları karşılanarak destek verilmiştir. Ayrıca Şanlıurfa, Gaziantep, Hatay ve Kilis'teki hukuk kliniklerinde **5.000 Suriyeliye ve 250 uluslararası koruma başvuru ve statü sahibine** hukuki yardım sağlanarak ulusal süreçler, hak ve yükümlülükler, itiraz yolları, medeni hukuk, kadın ve çocukların korunması gibi konularda bilgilendirmeler yapılmıştır.

UNHCR, baro üyelerine mülteci hukuku, geçici koruma ve uluslararası koruma prosedürleri, mültecilerin ve sığınmacıların hakları ve usulî güvenceleri ve koruma mekanizmaları gibi birçok konu başlığında eğitimler düzenlemiştir. Ayrıca uluslararası koruma prosedürleri, idare hukuku ve medeni hukuk kapsamına giren belirli konularda **6.800 yargı profesyoneline** eğitimler verilmiştir.

5.250

Uluslararası koruma başvuru ve statü sahibi hukuk kliniklerinde hukuki yardım almıştır

2.800

Adli yardım başvurusuna barolar aracılığıyla destek verilmiştir

6.800

Yargı profesyoneline eğitim verilmiştir

UNHCR, IOM ile birlikte Göç İdaresi Başkanlığına verdiği teknik destekle idari gözetim altında tutulan kişilerin adli yardıma, bilgiye, uluslararası koruma prosedürlerine, hizmetlere ve şikâyet mekanizmalarına erişim haklarına yönelik usulî güvenceler bağlamında **GGM'lerin kurumsal kapasitesini güçlendirmiştir**. 2021 yılında **60 GGM ve İGİM personeline** uluslararası koruma eğitimi verilmiş, **GGM, İGİM ve barolardan 100 görevliyle** saha ziyaretleri, odak grup görüşmeleri, yuvarlak masa toplantıları ve çalıştaylar düzenlenerek ihtiyaçlar, sorunlar ve çözüm önerileri ele alınmıştır. UNHCR, GGM'lerde hukuki yardıma erişim ve ilgili hizmetlerle ilgili ulusal ve uluslararası standartlara dayalı bir **standart çalışma usulleri belgesi** hazırlamıştır. Ayrıca Göç İdaresi Başkanlığı, UNHCR ve IOM işbirliğinde GGM'lerde hak ve yükümlülüklerle ilgili mevcut bilgilendirme materyalleri güncellenmiştir.

UNHCR, uluslararası koruma ihtiyacı içindeki kişilerin adalete erişimini kolaylaştırmak ve idare hukuku, medeni hukuk ve ceza hukuku hâkim ve savcılarının geçici koruma ve uluslararası koruma farkındalığını ve kapasitesini artırmak amacıyla Eylül ayında **Türkiye Adalet Akademisi ile işbirliği protokolünü** yenilemiştir. Protokol çerçevesinde 2022 yılında eğitimler, toplantılar ve yuvarlak masa toplantıları düzenlenecek olup menşe ülke bilgisi, kılavuz ilkeler ve içtihatlar gibi materyallere erişim mekanizmaları oluşturulacaktır. UNHCR yetkilileri, **Kamu Denetçiliği Kurumunun** kurum personeline yönelik eğitim müfredatını belirlemek üzere düzenlediği bir çalışmaya katılmıştır.

Yetkili Makamlara Malzeme Desteği

UNHCR, ihtiyaç sahibi yerli ve yabancı nüfusa dağıtılmak üzere Manisa, Muğla ve İzmir'deki yerel makamlara ve ortaklara **16.000 hijyen kiti, su, gıda paketi, kıyafet ve 31.000 maske** göndermiştir.

UNHCR, durdurulan, kurtarılan ve yakalanan insanların acil insani ihtiyaçlarının karşılanması için doğu sınırlarındaki yetkili makamlara **52.500 insani yardım malzemesi** (termal kıyafet, hijyen kiti, bebek bezi, gıda, su), batı sınırlarındaki yetkili makamlara ise **46.400 insani yardım malzemesi** (su, gıda paketi, battaniye) ulaştırmıştır. Ayrıca barınma alanlarında, su ve temizlik tesislerinde yapılan yenileme çalışmaları ve konteyner desteğiyle batı sınırlarındaki kabul şartları iyileştirilmiştir.

Sosyal Uyum

UNHCR, muhtarların, belediyelerin ve hizmet sağlayıcıların içinde bulunduğu yerel ve makamlarla birlikte, Göç İdaresi Başkanlığıyla **Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın** uygulanmasında yürüttüğü ortak çalışmalar kapsamında her bireyin toplumun birer aktif üyesi olarak karşılıklı anlayış, saygı, dayanışma ve güven ortamı içinde bir arada yaşaması için uluslararası koruma ihtiyacı içindeki kişilerle ev sahibi toplumu buluşturmuştur. Bu kapsamda yıl boyunca yapılan etkinlikler çerçevesinde;

- 24.000 mülteci ve ev sahibi toplumdaki 3.000 kişi sosyal uyum etkinliklerine katılmıştır.
- 5.800 kişiye sosyal uyum bağlamında çatışma çözümü eğitimi verilmiştir.
- UNHCR ve ortakları 15 sosyal uyum projesini hayata geçirmiştir.

Yapılan istişare toplantıları, odak grup görüşmeleri ve kültürler arası iletişim faaliyetleri sayesinde sosyal uyuma katkı sağlayacak, yabancılara yönelik yanlış algıları kırarak ve topluluklar arası ilişkileri uyumlu hâle getirecek

şekilde Türk ve yabancı kanaat önderleriyle daha güçlü bağlar kurulmuştur. Bu çerçevede İstanbul'da muhtarlarla ve yerel makamlarla farkındalık çalışmaları, sosyal uyuma yerel çözümler üretmek için farklı illerde yetkililerle toplantılar, yanlış algıları ortadan kaldırıp işgücü piyasasına erişimi kolaylaştırmak için Göç İdaresi Başkanlığının özel sektör temsilcilerine politikaya dair mesajlarını aktardığı toplantılar ve güneydoğuda topluluklar arasında barışçıl diyalogun sağlanması için muhtarlarla çatışma çözümü eğitimleri gerçekleştirilmiştir.

UNHCR ile Göç İdaresi Başkanlığının devam eden sosyal uyum işbirliği çalışmalarını değerlendirmek üzere 2019 ve 2020 faaliyetlerinden elde edilen bulguların yer aldığı [ortak bulgu raporu](#) hazırlanmıştır. Rapor İGİM'lere ve diğer kamu kurumlarına dağıtılarak sosyal uyum politika ve programları Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı doğrultusunda şekillendirilecektir.

UNHCR-Göç İdaresi Başkanlığı ortaklığında ulusal uyum stratejisinin uygulanmasına destek olmak üzere yedi ilde [Ekonomide Uyum](#) etkinlikleri düzenlenmiştir. Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörün bir araya geldiği etkinliklerde geçici koruma ve uluslararası koruma kapsamındaki kişilerin çalışma alanındaki sorunları ve fırsatlar ele alınmıştır. Katılımcılar yabancıların Türk işgücü piyasasına katkı sağlama potansiyeline ve bunun için karşılanması gereken şartlara dikkat çekmiştir.

UNHCR, ev sahibi toplumun ve Suriyelilerin birbirlerine karşı algılarındaki eğilimleri ölçmek üzere yürütülen [Suriyeliler Barometresi](#) akademik araştırmasına desteğini sürdürmüştür. Alanında ülke düzeyindeki en kapsamlı araştırma olan çalışma sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları ve akademi camiasından çok sayıda paydaşın yararlandığı bir kaynaktır. Suriyeliler Barometresi 2020 çalışması, Suriyelilerle ev sahibi toplum arasındaki sosyal mesafenin özellikle ev sahibi toplum nezdinde biraz açıldığını ancak sosyal kabul düzeyinin yüksek seyrettiğini göstermektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıyla İşbirliği

UNHCR, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) ile yakın işbirliğini sürdürerek uluslararası koruma ve geçici koruma kapsamındaki yabancıların sosyal koruma sistemlerinden faydalanmalarına yönelik ulusal politikanın uygulanması konusunda çalışmalar yapmıştır. Bu konuda Bakanlık ile yürütülen işbirliği ve destek faaliyetleri koruma stratejisinin temel unsurlarından biri olmaya devam etmiştir.

Ekim ayında [UNHCR ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında imzalanan işbirliği protokolü](#) ile sosyal yardım ve hizmetlere ihtiyaç duyan hassas grupların korunmasında iki kurumun uzun süredir devam eden işbirliğine resmiyet kazandırılmıştır. Protokol kapsamında ele alınan başlıklar arasında Bakanlık bünyesindeki Genel Müdürlükler tarafından sağlanan aile ve toplum, çocuk koruma, engelli ve yaşlı, kadına yönelik ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle mücadele hizmetleri yer almaktadır.

UNHCR, yıllardır ASHB ve SHM'lere lojistik destek ve personel desteği sağlamaktadır. 2021 yılında saha düzeyinde Bakanlığın sosyal hizmet kuruluşlarına ve merkezi düzeyde Genel Müdürlüklere 342 personel (sosyal çalışmacı, tercüman, proje yöneticisi ve destek personeli) ve 169 araç ve malzeme sağlanmıştır. ASHB bu sayede 57.000 hane ziyaretinde bulunarak yarısını geçici koruma ve uluslararası koruma kapsamındaki kişilerin oluşturduğu 154.000 kişiye hizmet sağlamıştır.

Özel İhtiyaç Sahiplerine Yönelik Tespit ve Destek Çalışmaları

UNHCR, ortaklarıyla birlikte geçici ve uluslararası koruma kapsamındaki 218.000 özel ihtiyaç sahibinin tespit ve değerlendirme çalışmalarını yürütmüş, 330.000 kişiye nakit yardımı yapmış ve 26.000 kişiye özel destek sağlamıştır. Bu kapsamda hukuki ve fiziksel koruma ihtiyaçları, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, sağlık sorunları ve engellilik konularında danışmanlık hizmeti verilerek ortaklara ve hizmet sağlayıcılara yönlendirilmeler yapılmıştır. Toplumsal cinsiyete dayalı şiddetten hayatta kalan kişilerin de içinde bulunduğu [4.320 haneden 10.400 kişiye](#) psikolojik, tıbbi, ulaşım ve barınma ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için çok amaçlı nakit yardımı yapılmıştır. Bunun dışında [25 haneden 90 kişiye](#) yer değiştirme yardımları verilmiştir. UNHCR ayrıca kapasite geliştirme faaliyetleri yürüterek ve kamu aktörlerinin koordinasyon mekanizmalarına katılımını sağlayarak kamuya ve sivil toplum ortaklarıyla iletişimini ve işbirliğini güçlendirmiştir.

218.000

Özel ihtiyaç sahibinin tespit ve değerlendirme çalışması tamamlanmıştır

330.000

Kişiye nakit yardımı yapılmıştır

26.000

Kişiye özel destek sağlanmıştır

UNHCR ve UNICEF'in ortak başkanlığında kurulan [Ulusal Çocuk Koruma Alt Çalışma Grubu](#), çocuk koruma sektörünün kapasitesini artırmaya yönelik çalışmalar yapmaktadır. Alt Çalışma Grubu, vaka yönetiminde tutarlılık sağlamak amacıyla 2021 çocuk koruma vaka önceliklendirme matrisini tamamlamıştır. UNHCR ayrıca UNFPA ile [Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetle Mücadele Ulusal Alt Çalışma Grubu'nun](#) ortak başkanı olarak Türkiye'de toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi, riskin azaltılması ve müdahale konularındaki iyi uygulamalar

hakkında hazırladığı raporu Aralık ayında yayımlamıştır. Ağustos ayında UNHCR, UNICEF ve UNFPA liderliğinde Ege ve Akdeniz özelinde Bölgesel Çocuk Koruma ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetle Mücadele Alt Çalışma Grubu kurulmuştur.

UNHCR ve sivil toplum kuruluşları, risk altındaki çocuklara yönelik koruma hizmet ve çözümlerini belirlemek üzere 661 çocuğun **yüksek yarar değerlendirmesini** gerçekleştirmiştir. BM ve STK temsilcilerinin içinde bulunduğu UNHCR liderliğindeki Yüksek Yararı Belirleme Kurulu, düzenli olarak yaptığı toplantılarda 13 vakayla ilgili olarak yüksek yararın belirlenmesini sağlamıştır. 2021 yılında yayımlanan UNHCR Yüksek Yarar Prosedürleri Kılavuzu çerçevesinde yüksek yarar prosedürleriyle ilgili olarak ortak kuruluşlarda görevli personele yönelik **kapasite geliştirme eğitimleri ve etkinlikleri** düzenlenmiştir.

661
Çocuğun yüksek yarar değerlendirilmesi yapılmıştır

33.700
Kişiye 16 Günlük Aktivizm etkinlikleri kapsamında ulaşılmıştır

130.000
Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve ruh sağlığı ve psikososyal destek materyali hazırlanmıştır

UNHCR, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle mücadele için farkındalık kampanyaları başlatmıştır. UNHCR ve içlerinde kadın kuruluşlarının ve mülteci kuruluşlarının da bulunduğu 39 ortağı tarafından **Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete Karşı 16 Günlük Aktivizm kampanyası** kapsamında yürütülen 151 etkinlikte Türkiye, Suriye, Afganistan, Irak, İran ve diğer ülkelerden yaş, toplumsal cinsiyet ve çeşitlilik bakımından farklı gruplardan 33.706 kişiye ulaşılmıştır. Katılımcılar yaşadıkları toplumsal cinsiyet eşitsizliği tecrübelerinde ortak noktaları keşfetmiş, güç dengesizliklerini tespit etmiş ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin temelinde yatan nedenleri ve tetikleyici faktörleri ortadan kaldırmak için çözüm önerileri sunmuştur. UNHCR, Türkiye genelindeki ortakları ve paydaşları için toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve ruh sağlığı ve psikososyal destek konu başlıklarında 130.000 materyal hazırlamıştır.

Katılımcı Değerlendirme Çalışması

UNHCR, etkilenen nüfusa karşı hesap verebilirlik ilkesi doğrultusunda Ekim-Aralık döneminde **2021 yılı için ülke genelinde yıllık katılımcı değerlendirme çalışmasını** yapmıştır. UNHCR'in yeni sonuç odaklı çerçevesi doğrultusunda yapılan değerlendirmeye göre 2022 yılı programları ile katılım ve savunuculuk stratejileri belirlenmiştir. Değerlendirme çalışmasında çoklu erişim yöntemleri ile çeşitlendirilmiş topluluk ve ortak temsiliyetinin gözetildiği, tüm düzeylerde katılımcı ve kapsayıcı bir metodoloji izlenmiştir. Acil koruma riskleri ve toplulukların tespit edilen risklerle başa çıkma kapasitesi hakkında mevcut durumu tespit etmek amacıyla farklı topluluk gruplarına ve bireylere yönelik yapılandırılmış topluluk diyalogu yöntemleri uygulanmıştır. UNHCR, Marmara, Ege, İç/Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu olmak üzere dört coğrafi bölgeye ve merkezi düzeye özel 104 oturum düzenlemiştir (86 odak grup görüşmesi ve 18 yarı yapılandırılmış görüşme). 33 ilde yapılan toplantılara 624 kişi katılmıştır. 2022 yılında çalışma bulgularının incelendiği bir rapor hazırlanacaktır.

Topluluklarla İletişim

Arapça, Farsça, İngilizce ve Türkçe dillerinde COVID-19 hakkında kritik bilgiler, alınması gereken tedbirler, aşı kampanyaları, sunulan hizmetler, resmî duyuru ve uyarılar ve yardım için iletişim bilgileri UNHCR'in iletişim platformları üzerinden düzenli olarak paylaşılmıştır.

UNHCR Danışma Hattı

UNHCR Türkiye Danışma Hattı, önceki yıla kıyasla %71'lik artışla 2021'de 865.100 çağrı almıştır. 80 ilden gelen 324.600 çağrılarda sıraya alınan çağrılarının %74'ü cevaplanmıştır. En çok üçüncü ülkeye yerleştirme (%54) ve finansal yardım (%23) konularında sorular yöneltilmiştir. Gelen çağrılarının yarısından fazlası Suriyeli, %22'si Afgan, %13'ü İranlı, %10'u ise Iraklılara aittir. En çok arama yapılan iller İstanbul (%18), Ankara (%6) ve Gaziantep'tir (%5). Afganistan'da yaşanan gelişmelerden dolayı en çok çağrı Ağustos ayında alınmıştır. Daha sonra ise nakit yardımının ikinci turuna geçilen Kasım ayı gelmiş, kapanma tedbirleri ve uzun tatillerden dolayı Nisan ve Mayıs en az çağrı alınan aylar olmuştur.

Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet riski altındaki kişilere ve mağdurlara yönelik **toplumsal cinsiyete dayalı şiddet hattına** 40.400 çağrı gelmiştir. Bu hatta mevcut destek kanalları ve hizmetleri hakkında bir bant kaydı oluşturulmuş olup uzman operatörler aracılığıyla danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Gelen 40.400 çağrının 16.600'ünde arayanlar operatöre bağlanmayı ve mevcut ihbar ve destek mekanizmaları hakkındaki bant kaydını dinlemeyi tercih etmiş, 7.200 kişi ise toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle ilgili danışmanlık hizmeti almıştır.

Gaziantep Danışma Hattı yıl boyu hizmet vermeye devam ederek 680 çağrı almıştır. 2022'nin başında kapanması planlanan hatta gelen çağrılar UNHCR Türkiye Danışma Hattı'na yönlendirilecektir.

324.600

çağrıya cevap verilmiştir

İstanbul, Ankara ve Gaziantep

En çok arama yapılan şehirler

Üçüncü ülkeye yerleştirme ve finansal yardım

En çok sorulan sorular

Suriyeli, Afgan, İranlı

Danışma hattını en çok arayan yabancılar

UNHCR Türkiye Bilgi Panosu

Facebook üzerindeki UNHCR Türkiye Bilgi Panosu'nda Arapça, Farsça, Türkçe ve İngilizce dillerinde düzenli olarak poster, duyuru, video ve soru-cevap yöntemleriyle güncel bilgiler paylaşılmıştır. Yıl içinde sayfada 155 paylaşım yapılarak toplam 1,1 milyon kişiye ve yaklaşık **90.000 takipçiye** ulaşılmıştır.

WhatsApp İletişim Ağacı

2020 yılında kurulan WhatsApp İletişim Ağacı sayesinde UNHCR ile uluslararası koruma ve geçici koruma kapsamındaki kişiler arasında hızlı bilgi paylaşımı sağlanarak bağlantılara 155.400 kez tıklanmıştır. Ayrıca **toplum SMS programı** kapsamında COVID-19 tedbirleri, Yardım sayfası, doğru bilinen yanıtlar gibi konularda 45.000 SMS atılmıştır.

UNHCR Help (Yardım) Sayfası

UNHCR Türkiye Help (Yardım) web sitesi, uluslararası koruma ve geçici koruma kapsamındaki kişilere kayıt işlemlerinden resmî belgelere, eğitimden çalışma hayatına Arapça, Farsça, İngilizce ve Türkçe dillerinde bilgi sağlamaktadır. 2017'nin Ağustos ayından 2021 sonuna kadar siteye yaklaşık iki milyon tekil ziyaretçi girmiş, yalnızca **2021 yılında bir milyon** ziyaretçiye ulaşılmıştır. Sitede yeni açılan iki sayfadan ilki olan **COVID-19 aşı sayfası** 260.000, **toplumsal cinsiyete dayalı şiddet sayfası** ise 26.000 kez görüntülenmiştir.

Hizmet Danışmanlığı

Hizmet Danışmanlığı web sitesi, Türkiye'de geçici veya uluslararası koruma kapsamındaki kişilerin kendi bölgelerindeki hizmet sağlayıcılar hakkında aradıkları bilgilere ulaşmalarını sağlayan bir sitedir. Ortaklar COVID-19 tedbirlerine göre değişen çalışma şekillerine uygun olarak hizmetlerini gerçek zamanlı olarak güncellemektedir. Site, 2021 yılında 54.250 kullanıcı tarafından ziyaret edilmiş ve **53.500'ün üzerinde yeni kullanıcı** almıştır.

Dolandırıcılıkla Mücadele

UNHCR, Şubat ayında kapasite geliştirme, farkındalık, politika, standart çalışma usullerindeki değişiklikler ve iletişim stratejileriyle ilgili bölümleri bulunan bir **Dolandırıcılıkla Mücadele Ulusal Eylem Planı** belgesi yayımlamıştır. Şüpheli sömürü uygulamaları ve organize dolandırıcılık olaylarına karşı iletişim kanalları üzerinden Arapça ve Farsça dillerinde 20 dolandırıcılıkla mücadele mesajı paylaşılmıştır. Mesajlar yıl sonu itibarıyla yaklaşık 150.000 kişiye ulaşmıştır. Ayrıca gelen 350 dolandırıcılık iddiası, genel merkez, ortaklar ve kamu paydaşlarıyla birlikte incelenip takip edilmiştir.

Kalıcı Çözümler**Yükseköğretime Erişim****797**

Öğrenciye yükseköğretim desteği

1.323

Öğrenciye yarıyıl bursu

UNHCR, uluslararası koruma ve geçici koruma kapsamındaki öğrencilere üniversite bursu verilmesi ve kurumsal kapasite desteği konularında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) ile işbirliğini sürdürmüştür. 2021-2022 akademik yılında DAFI (Almanya Albert Einstein Akademik Mülteci İnisiyatifi) ve diğer yükseköğretim burs programları kapsamında geçici koruma ve uluslararası koruma kapsamındaki 797 öğrencinin üniversite eğitimine

katkı yapılmıştır. Ayrıca Suriyeli olmayan 1.323 yabancı üniversite öğrencisine yarıyıl nakit yardımları sağlanmış olup öğrenim ücreti muafiyeti için savunuculuk faaliyetleri sürdürülmüştür. Burslu öğrencilerin akademik danışmanlığını yürüten 27 yükseköğretim burs danışmanına destek verilmiştir. Danışmanlar ihtiyaç sahibi Türk ve yabancı öğrencilere 12.000 danışmanlık seansı vermiştir.

Dil Eğitimi, Mesleki Eğitim ve Hayat Boyu Öğrenme

- UNHCR-Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) işbirliğinde 17 Halk Eğitim Merkezinde (HEM) dil kursları, mesleki eğitim ve hayat boyu öğrenme kursları düzenlenmiştir. 4.600 Suriyeli Türkçe, 2.000 Suriyeli hayat boyu öğrenme kurslarına katılmıştır.
- 17 HEM'e ve diğer eğitim kuruluşlarına verilen desteklerle uluslararası koruma kapsamındaki 476 kişi Türkçe, 79 kişiye hayat boyu öğrenme kurslarından faydalanmıştır.

UNHCR, çok amaçlı eğitim merkezleri olarak faaliyet gösteren Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı (EBA Destek Merkezleri) ile Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesindeki [Gençlik Merkezlerine](#) yıl boyu destek sağlamıştır.

Ekonomik İçerme ve Geçim Kaynaklarına Erişim

UNHCR, uluslararası ve geçici koruma kapsamındaki yabancılara destek olmak ve sosyoekonomik içerme katkısı sağlamak üzere ortakları, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Mesleki Yeterlilik Kurumu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesindeki Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü (UİGM) ile birlikte çalışmalar yapmaktadır. Bu çerçevede istihdamın desteklenmesi konusunda kooperatiflerle ve özel sektörle işbirlikleri yapılmaktadır.

2021 yılında sosyal girişim ve kooperatiflerin kurulmasını öngören Sosyal Girişimcilik Uygulayıcı Topluluğu kapsamında [Dünya Bankası ile işbirliği protokolü imzalanmıştır](#). İş piyasasına erişim ve İŞKUR veritabanına kayıt konusunda rehberlik hizmeti veren personele ve tercümanlara eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanarak **19.000 kişiye** ulaşılmıştır. Tercümanlar, Dünya Bankası tarafından finanse edilen İŞKUR işbaşı eğitim programlarına **5.000'in üzerinde kişiyi yönlendirmiştir**. Buna ek olarak yararlanıcıların eğitim ve beceri düzeyine göre kamu istihdamında kurumsal kapasiteyi güçlendirmek üzere İŞKUR'a [iş eşleştirme yazılımının](#) geliştirilmesi konusunda destek sağlanmıştır. UNHCR, çalışma izinlerinin düzenlenmesi konusunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile çalışmalar yürüterek Mesleki Yeterlilik Kurumuna bilgi materyalleri sağlamıştır.

Dünya Bankası, UİGM ve UNHCR işbirliğinde Suriyeli işgücünün katılımıyla sektörde yaşanan değişikliklerin ve trendlerin ölçüldüğü [işgücü piyasası değerlendirilmesi](#) tamamlanmıştır. 2020'de başlayan çalışma, Genel Müdürlüğün ve diğer devlet kurumlarının Suriyelilere ve Türk vatandaşlarına yönelik istihdam fırsatlarını artırma politikalarında kullanabilecekleri veriler sunacaktır.

UNHCR, Millî Eğitim Bakanlığı ile yürüttüğü işbirliği çerçevesinde uluslararası ve geçici koruma kapsamındaki yabancıların mesleki eğitime erişimini artırmak amacıyla HEM'lere de destek sağlamaktadır. 2021'de Ankara, Bursa, Kayseri ve Konya'daki 8 HEM'e ekipman ve teknik mesleki eğitim desteği verilmiştir. Merkezlerde aşçı çıraklığı, servis hizmetleri, bilgisayar teknolojileri, kuru temizleme ve tekstil kursları verilirken UNHCR, **1.335 kursiyere teşvik ödemesi yapmıştır**.

UNHCR, Ankara, İstanbul ve Gaziantep'te belediyelerle ortak çalışmalar yaparak istihdam fırsatları, dil, sosyal beceri, mesleki eğitim ve girişimcilik desteği konularında danışmanlık hizmeti vermiştir. Bu kapsamda yıl boyunca yaklaşık **5.000 kişiye ulaşılmıştır**. Belediyeler de yararlanıcıların istihdamına yönelik çalışmalar yürütmüştür.

Yıl içinde ortaklar aracılığıyla **23 kooperatife** ekipman alımı için aynı yardımlar sağlanarak mevzuat, pazarlama ve iş geliştirme başlıklarında odaklı eğitim planlamaları yapılmıştır.

Üçüncü Ülkeye Yerleştirme ve Tamamlayıcı Prosedürler

Üçüncü ülkeye yerleştirme, koruma riski yüksek ve çok hassas durumda olan uluslararası koruma ihtiyacı içindeki kişiler için önemli bir kalıcı çözüm olmaya devam etmektedir. UNHCR, sürecin kesintiye uğramadan devam etmesi için önemli düzenlemeler yapmış, yetkili makamlarla birlikte ülkenin sekiz noktasında tamamen dijital uzaktan mülakat yöntemine geçerek ve COVID-19 tedbirleri izin verdiği ölçüde yüz yüze mülakatlara devam etmiştir. Yıl boyu **12.270 kişinin üçüncü ülkeye yerleştirme dosyası 14 ülkeye sunulmuştur**. %76'sı Suriyeli, %12'si Afgan ve %12'si diğer uyruklardan olmak üzere 400 kişi 13 ülkeye yerleştirilmiştir.

12.270

dosya sunuldu

14

yerleştirme ülkesi

%76
Suriyeli**%12**
diğer ülkeler**%12**
Afgan

Suriye'ye Gönüllü Geri Dönüş Mülakat Gözlemleri

22.275gönüllü geri dönüş
mülakatı gözlemlendi

2021'de Güneydoğu Anadolu illeri, İstanbul, İzmir ve Ankara ile birlikte toplam 16 ilde 22.275 Suriyelinin (yaklaşık 17.200 aile), 2016'dan beri toplam 123.805 kişinin (72.300 aile) gönüllü geri dönüş mülakatları gözlemlenmiştir. Mülakatların %90'ından fazlası Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde İGİM'lerle işbirliği içinde yürütülmüştür.

Aralık ayında geri dönüş için en çok Reyhanlı-Bab el-Hava (%44), Öncüpınar-Bab el-Selam (%23) ve Akçakale-Tel Abyad (%17) sınırlar geçiş noktaları kullanılmıştır. Ülkesine Reyhanlı-Bab el-Hava'dan dönenlerin %25'i İstanbul'da, %20'si Hatay'da ikamet etmiştir. 2021'de en çok Halep ve İdlib (%36), Rakka (%10) ve Haseke'ye (%5) geri dönüş yapılmıştır. Ankete katılanların çoğu ailesine kavuşmak, büyük bir bölümü de bakım ihtiyacı bulunan aile üyeleri için ülkesine döndüğünü belirtmiştir. 140 aile COVID-19 yüzünden Suriye'ye döndüğünü söylemiştir.

BM Kuruluşları Arasındaki Koordinasyon

UNHCR ve UNDP, Şubat ayında 75 BM kuruluşunun ve sivil toplum kuruluşunun toplam 1,17 milyar dolar finansman çağrısıyla **2021-2022 3RP Türkiye Ülke Bölümü'nün** lansman toplantısını Şubat ayında yapmıştır. Toplantıyla kamu kurum ve kuruluşları, donörler, BM kuruluşları, ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarından 200 temsilci katılmıştır. UNHCR, yıl boyu geleneksel ve geleneksel olmayan ortakları, uluslararası finans kuruluşlarını, özel sektörü, kalkınma aktörlerini ve donörleri mülteci odaklı bir yaklaşım etrafında bir araya getirmek üzere sektörel ve sektörler arası koordinasyon platformu ve 3RP koordinasyon mekanizması üzerinden çalışmalar yapmıştır. Mültecilerle ilgili konuların BM Ortak Ülke Analizi, UNSDCF stratejisi ve UNSDCF bünyesindeki farklı Sonuç Gruplarının çalışma planlarında yer alması için BM Ülke Ekibi ile ortak çalışmalar yürütülmüştür. UNHCR, Göç, Uluslararası Koruma ve Uyum Sonuç Gruplarının liderlik rolünü üstlenmiştir.

Kasım ayında kamu kurum ve kuruluşları, BM kuruluşları, büyükelçilikler, donörler, uluslararası finans kuruluşları, ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarından 130 üst düzey temsilcinin katılımıyla **3RP (2021-2022) ara değerlendirmesinin yapıldığı (3RP) Üst Düzey Ulusal İstişare Toplantısı** gerçekleştirilmiştir. Toplantıda 2021 yılında kaydedilen ilerleme değerlendirilerek Türkiye'nin geçici ve uluslararası koruma kapsamındaki yabancılarla ilgili olarak uyguladığı kapsamlı programa uluslararası desteğin artırılması için 2022 yılı planlamasında öngörüler ve uygulama öncelikleri belirlenmiştir.

UNHCR, istişare toplantısından önce Türkiye'nin farklı bölgelerinde yetkililer ve ortaklarla **saha istişare toplantıları** düzenlemiştir. 3RP 2022 yılı önceliklerinin gündemin ana başlığını oluşturduğu toplantılarda uluslararası koruma başvuru sahiplerinin kayıt sürecinde yaşadıkları sorunlar, COVID-19 bağlamında uyum ve erişim faaliyetleri konuları ele alınmıştır. Toplantı çıktılarına ulusal istişare toplantısında yer verilmiştir.

Türkiye ve Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat

Türkiye, **2019 Küresel Mülteci Forumu'nun** eş sunucularından biri olarak **Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat'ın** uygulanmasının ve ev sahibi ülkelerin üzerindeki baskının hafifletilmesi için uluslararası sorumluluk paylaşımının önemini vurgulamaktadır. UNSDCF çatısı altında hükümet ve BM kuruluşları, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat ve Türkiye'nin Küresel Mülteci Forumu'nda verdiği taahhütlerin yerine getirilmesi için ortak çalışmalarını sürdürmektedir.

UNHCR, 2021 yılında **donörlerle düzenli olarak gerçekleştirdiği brifing toplantıları ve ziyaretlerle** farklı paydaşların çalışmalara destek vermesini sağlamış ve toplumun bütünü kucaklayan bir yaklaşımla destek ve koruma faaliyetlerinin artırılması için koordinasyonu sağlamıştır. Bu bağlamda Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat'ın ana sütunları tüm süreç ve programlara yerleştirilmiştir.

UNHCR Türkiye, Kasım 2019'da yapılan Gaziantep Belediye Forumu'nun devamı niteliğinde, 2021 Kıdemli Memurlar Toplantısı öncesinde Eylül ayında UNHCR Genel Merkezi ve Küresel Göç Görev Gücü organizasyonunda düzenlenen **Şehirler ve Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat'a Katkıları** başlıklı küresel çevrimiçi etkinliğe katılmıştır. Etkinlikte Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat çerçevesinde kentlerin taahhütleri değerlendirilerek bu anlamda belediyelerin önemli katkılarına dikkat çekilmiştir. Türk belediyeleri etkinliğe ciddi bir katılım göstererek uluslararası korumaya ihtiyaç duyan kişileri içermeye ve Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat taahhütlerine destek anlamında Türkiye'nin izlediği ilerici yaklaşımı ortaya koymuştur.

2019 yılında gerçekleşen birinci Küresel Mülteci Forumu ile 2023 yılında düzenlenecek Küresel Mülteci Forumu'nun yarı dönemine denk gelen Aralık ayında **Kıdemli Memurlar Toplantısı** düzenlenmiştir. Toplantıdan önce ve sonra yapılan etkinlikler, üst düzey devlet görevlilerine ve ilgili paydaşların temsilcilerine Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat hedeflerine ulaşma yolunda, Küresel Mülteci Forumu'nda duyurulan taahhütler, katkılar ve girişimler aracılığı ile kaydedilen aşamayı değerlendirme fırsatı sağlamıştır. Küresel Mülteci Forumu'nun eş başkanlığını yapan Türkiye, Kıdemli Memurlar Toplantısı'na farklı düzeylerde katılım göstermiştir. Küresel Mülteci Forumu'nun eş başkanları ve ev sahipleri adına açılış konuşmasını Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisi Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi yapmış, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı ve Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı "Sorumluluk Paylaşımı Yoluyla Desteğin Genişletilmesi" panelinde konuşmuş, Gençlik ve Spor Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı 13 Aralık'ta bir yan etkinliğe katılım göstermiş ve Dışişleri Bakan Yardımcısı genel kurulda Türkiye'yi temsil etmiştir.

Eylül ayının başında **UNHCR Yüksek Komiseri Türkiye'yi ziyaret etmiştir**. Filippo Grandi, böylelikle Türkiye'ye beşinci ziyaretini gerçekleştirmiştir. Cumhurbaşkanı'na nezaket ziyaretinin yanı sıra İçişleri Bakanı ve Dışişleri Bakanı ile toplantılar yapan Grandi, Şanlıurfa ve Gaziantep'te üst düzey yetkililer, donörler, BM kuruluşları, ortaklar ve yabancı temsilcilerle görüşmelerde bulunmuştur. Yüksek Komiser, dünyada uluslararası koruma ihtiyacı içindeki en büyük nüfusa ev sahipliği yapan Türkiye'ye teşekkürlerini sunarak Afganistan ve Suriye'deki durum hakkında görüşlerini belirterek uluslararası dayanışma için savunuculuk faaliyetlerinin devam edeceğini aktarmıştır.

İyi Uygulamalar Portalı

UNHCR, hükümet ile birlikte Küresel Mülteci Forumu'ndaki taahhütlerin takibi ve iyi uygulamaların güncellenmesi konusundaki çalışmalarına devam etmiştir. UNHCR, 2020'de kamu kurumları, yerel makamlar, ulusal ve uluslararası kuruluşların müdahale ve uygulamalarıyla ilgili **iyi uygulamalar veri portalını** hizmete sunmuştur. Kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte uygulamalar düzenli olarak güncellenmektedir. Aralık ayında yapılan Kıdemli Memurlar Toplantısı öncesinde portala birçok iyi uygulama eklenmiştir.

65 iyi uygulama	45 kamu kurumu uygulaması	2 uluslararası kuruluş uygulaması	9 yerel makam uygulaması	9 sivil toplum uygulaması

Belediyelerle ve Üniversitelerle Çalışmalar

UNHCR, yıl boyunca faaliyet gösterdiği bölgelerdeki belediyelerle, üniversitelerle ve kültür merkezleriyle ortak çalışmalar içinde bulunarak farklı projeler için işbirliği protokolleri imzalamıştır. Bu kapsamda yapılan etkinlik ve toplantılarda Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat'ın uygulanmasında şehirlere ve belediyelere düşen rollerin altı çizilmiştir. Yıl içinde mektup teatisi yoluyla yapılan anlaşmalardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

- Gaziantep Büyükşehir Belediyesine 1,5 milyon 3 katlı cerrahi maske üretimi için hammadde desteği, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesine yüz maskesi üretim desteği verilmiştir.
- Adıyaman Belediyesinin kadın danışma merkezi ruh sağlığı ve psikososyal danışma odası yenilenerek belediye toplumsal gelişim merkezinin kapasitesi artırılmıştır.
- İskenderun Belediyesine robotik kodlama laboratuvarı kurulmuş, 2021 yılında ev sahibi toplumdan ve yabancılar arasından 90 genç robotik kodlama kurslarına katılmıştır.
- İzmir Büyükşehir Belediyesi ile İzmir'de yaşayan yabancılar için altı dilde kent rehberi ve belediye personeli için bir kılavuz hazırlanarak belediye internet sitesinde paylaşılmıştır. Bu çerçevede İzmir'de yaşam, belediye hizmetleri, eğitim, sağlık, çalışma izni ve adli yardım hakları ve destek veren kuruluşlarla ilgili kapsamlı bir derleme çalışması yapılmıştır.
- Denizli Büyükşehir Belediyesi-Kent Konseyi-UNHCR işbirliğinde, gençlere kişisel gelişim fırsatları sunan ve beceri geliştirme, güçlendirme ve akran danışmanlığı gibi sosyokültürel aktivitelerle topluma katkı sağlamayı hedefleyen Denizli Gençlik Akademisi kurulmuştur.
- Şubat ayında İstanbul'da yapılan Dördüncü Belediyeler Arası Koordinasyonu Platformu Toplantısında yerel yönetimlerin sosyal koruma ve belediye hizmetlerine erişimindeki rolü vurgulanarak belediye sosyal koruma altyapılarını güçlendirmek için kalkınma ajansları, donörler ve belediyeler arasında kurulabilecek işbirlikleri ele alınmıştır. Aralık ayında yapılan beşinci toplantıda, Ağustos ayında Marmara Bölgesi'ndeki 20 belediyeyle

İstişareler sonucunda İstanbul Deklarasyonu'nun güncellenmiş versiyonu paylaşılmıştır. Toplantıda yerel düzeyde sosyal uyum ve geçim kaynaklarına erişim konuları da görüşülmüştür.

- UNHCR, gençlere yönelik etkinlik ve çalışmalar konusunda Abdullah Gül Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi ve İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) ile anlaşmalar imzalamıştır.

Halkla İlişkiler/İletişim

UNHCR Türkiye, 2021 yılında **600 tweet atmıştır**. Yıl başında 14.000 olan takipçi sayısı %20'lik artışla yıl sonunda **16.900'e yükselmiştir**. Ayrıca aylık 15 paylaşım ortalamasıyla **UNHCR Türkiye Facebook sayfasında 170 paylaşım** yapılmıştır. Takipçi sayısı %10'luk artışla 43.500'den **47.600'e çıkmıştır**.

Afganistan'daki Gelişmeler

Ağustos ayında Afganistan'da yaşanan gelişmelerin ardından nüfus hareketlerini takip ederek sınırlarda izleme ve inceleme çalışmalarına hız vermek üzere yetkili makamlarla iletişime geçilmiştir. UNHCR Temsilcisi ile üst düzey yetkililer arasında yapılan toplantılarda, özellikle sınırlarda ve transit güzergâhlarında yasal çerçevenin uygulanması konusunda yetkililerle destek ve işbirliği konusunda anlaşmaya varılmıştır. UNHCR, Afganistan'daki çalışmalarını, insani yardım konusunda uluslararası dayanışma için savunuculuk faaliyetlerini ve komşu ülkelere desteğini sürdürerek Türkiye'de bulunan Afganların koruma ihtiyaçlarına dikkat çekmiştir.

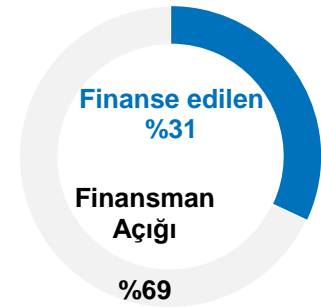
2022 Hedefleri

UNHCR, başta kayıt ve uluslararası koruma süreçleri, adli yardıma erişim, özel ihtiyaç sahiplerine yönelik hizmetler, ekonomik katılım ve ülke ekonomisine katkı gibi önemli alanlarda uygulanan mevzuat çerçevesinde katılımcı bir yaklaşımın desteklenmesi konusunda Türk makamları ve devlet kurumlarıyla yakın çalışmalarını sürdürecektir. Aynı şekilde uyum ve sosyal uyumdan sorumlu yetkili makamlarla işbirlikleri devam ettirilecek, toplumun bütününe içeren bir yaklaşımla 3RP hedef ve ilkeleri doğrultusunda ulusal esaslara ve kalkınma çerçevelerine dayalı bir uygulama planı izlenecektir. UNHCR, 2022 yılında temel stratejik hedefleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarına içerme ve nitelikli hizmet sunumu konularında destek sağlayarak ihtiyaç sahiplerine yapılacak yardımlarda, ekonomiye katılım ve sosyal uyumun sağlanması çalışmalarında kolaylaştırıcılık rolü üstlenecektir.

UNHCR 2021 Finansmanı

UNHCR Türkiye operasyonları için 2021'de talep edilen finansman: **349,7 milyon dolar**

Karşılanan finansman: **108,4 milyon dolar**

UNHCR Türkiye olarak 2021'de verdikleri desteklerden ötürü donörlerimize teşekkür ederiz:

ABD | Avrupa Birliği | Almanya | Japonya | Fransa | Kore Cumhuriyeti | Norveç | Google | İsviçre | Inditex | Danimarka | İsveç | Finlandiya | Birleşik Krallık | Hollanda | İrlanda | Belçika | İtalya | Özel donörler

İLETİŞİM

Amira Abd El-Khalek, Raporlama Müdürü, Türkiye, abdelkha@unhcr.org, Tel: +90 312 409 7420

BAĞLANTILAR

[UNHCR Türkiye İnternet Sitesi](#) | [Bölgesel Portal – Suriye Bölgesel Mülteci Müdahalesi](#) | [Bölgesel Portal - Akdeniz](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#) | [Hizmet Danışmanlığı](#) | [UNHCR Help \(Yardım\) Sayfası](#) | [UNHCR Türkiye Bilgi Panosu](#) | [İyi Uygulamalar Portalı](#)